



MMM046:00/2016

## KOKOUSMUISTIO: CAP 2021–2027, Euroopan unionin maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistamisen valmistelun strategiaryhmä

**Kokousaika:** Tiistai 18.5.2021 klo 9:00-12:00

**Paikka:** Teams-kokous

### Läsnä:

**Jari Leppä**/maa- ja metsätalousministeriö, pj.

**Minna-Mari Kaila**/maa- ja metsätalousministeriö

**Jyri Inha**/ valtiovarainministeriö

**Arja-Leena Kirvesniemi**/maa- ja metsätalousministeriö

**Kari Valonen**/maa- ja metsätalousministeriö

**Taina Vesanto**/maa- ja metsätalousministeriö

**Miettinen Anna-Leena**/maa- ja metsätalousministeriö

**Tanja Viljanen**/maa- ja metsätalousministeriö

**Tuula Packalen**/maa- ja metsätalousministeriö

**Tarja Haaranen**/ ympäristöministeriö

**Johanna Helkimo**/ ympäristöministeriö

**Antti-Jussi Oikarinen**/ Ruokavirasto

**Matti Puolimatka**/ Ruokavirasto

**Petri Knaapinen**/Uudenmaan ELY-keskus

**Asko Peltola**/Etelä-Pohjanmaan liitto

**Kimmo Riusala**/Pohjanmaan liitto

**Johan Åberg**/Maa-ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

**Jonas Laxåback**/Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f

**Timo Taulavuori**/ Puutarhaliitto ry

**Ilkka Nieminen**/Päivittäis-tavarakauppa ry

**Tapani Veistola**/Suomen luonnonsuojeluliitto

**Petri Rinne**/Suomen Kylätoiminta ry ja Leader-ryhmät

**Ilkka Pohjamo**/M2L Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppioiden liitto ry

**Riitta Brandt**/M2L Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppioiden liitto ry

**Maria Lindqvist**/SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto

**Virva Terho**/MMM, sihteeri

**Martti Patjas**/MMM, sihteeri

**Mika Survonon**/MMM, sihteeri

**Vesa Kahilampi**/MMM, sihteeri

### 1. Kokouksen avaus

Ministeri Leppä avasi kokouksen.

### 2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.



Maa- ja metsätalousministeriö  
Jord- och skogsbruksministeriet  
Ministry of Agriculture and Forestry



### 3. EU-tason valmistelun tilanne

Ministeri Leppä kertoi aluksi, että kolmikantaneuvottelut ovat meneillään ja puheenjohtajamaa Portugalilla on tavoitteena saada aikaan ratkaisu kokonaisuudesta. Suomen lähtökohtana on lokakuun maatalousneuvoston yleisnäkemyks. Nyt on tehty ensimmäinen versio Suomen CAP-suunnitelmasta. On muistettava kokonaisuuden laaja-alaisuus. Ruuantuotannon ja ilmastoasioiden yhteensovitus on tärkeää.

Kari Valonen kertoi ajankohtaisen EU-valmistelun tilanteen. Portugali haluaa saada poliittisen ratkaisun aikaan puheenjohtajakaudellaan. Perussäännöt halutaan saada selville. Nähtäväksi jää, tapahtuuko päätöksenteko touko- vai kesäkuussa. Kolmikantaneuvotteluita on pidetty 1-2 kertaa viikossa. Edelleen on noussut uusia ajatuksia keskusteluun ja avoinna olevien asioiden määrä on vielä suhteellisen suuri. Puheenjohtaja ei ole toimittanut vielä tekstiehdotuksia. Strategia-asetuksesta on lupailtu tekstejä viikon puolivälissä ja horisontaaliasetuksesta viikon alkupuolella.

Horisontaaliasetuksen valmistelu on pisimmällä. Avoinna on ainoastaan kriisivarauksen summa. Markkinajärjestelyiden osalta on tapahtunut kehitystä alun hitauden jälkeen. Euroopan parlamentti vaatii, että interventiokelpoisten tuotteiden listaa laajennettaisiin. Toinen avoinna oleva asia liittyy kauppaan kolmansien maiden kanssa ja tuontiin.

Strategia-asetuksessa on useita auki olevia asioita. Vihreä arkkitehtuuri on iso asia ja siitä on edelleen erilaisia näkemyksiä. Keskustellaan siitä, kuinka paljon suorista tuista tulisi kohdistaa ekojärjestelmään. On esitetty asteittain 25 %:iin nousevaa osuutta. Euroopan parlamentin kanta on edelleen 30 %:n osuus. Edelleen keskustellaan myös ekojärjestelmään liittyvästä rahoituksellisesta joustosta. Jäsenmaiden näkemys on, että kahtena ensimmäisenä vuotena tulisi voida siirtää ekojärjestelmään suunniteltuja käyttämättömiä varoja suoriin tukiin. Parlamentti ja komissio eivät suhtaudu kovin myönteisesti tähän ajatukseen. Lisäksi on esitetty, että mikäli jäsenmaa kohdentaa rahoitusta II pilarissa ympäristötoimiin yli minimiosuuden, voisi ekojärjestelmän osuutta laskea. Komission mielestä tämä olisi toteutettavissa mutta parlamentti ei ehdotusta tue.

Pilarien väliset siirrot ovat edelleen auki. Lisäksi GAEC-vaatimuksissa on vielä keskusteltavaa. Ainakin ehtoihin 4, 8 ja 9 tulee vielä etsiä ratkaisua. Lisäksi osalla jäsenmaista on toiveita GAEC 7:n osalta siten, että pohjoiset olosuhteet otettaisiin paremmin huomioon (ml. Suomi).

Isona asiana on noussut asia tukien kohdentamisesta. Esim. aktiiviviljelijän määrittely on palautumassa pakolliseksi. Lisäksi keskustellaan siitä, paljonko nuorille viljelijöille tulisi kohdistaa rahoitusta. Myös uudelleenjakotuki on edelleen keskustelussa. Tukia halutaan siirtää isoilta tiloilta pienemmille. Jos tähän mennään, menevät Suomen suunnitelmat uusiksi. Iso joukko jäsenmaista pitää suunniteltuja summia liian suurina. Mahdollisena kompromissina on esitetty järjestelyä, jossa asetuksesta asetettaisiin siirroille tietty prosenttiosuus, mutta jäsenmaa voisi CAP-suunnitelmassaan perustella pienemmän osuuden asettamista esim. maatalouden rakennesyillä.





Lisäksi parlamentti on nostanut keskusteluun esityksen siitä, että tukien saamisen ehtona pitäisi olla sosiaalinen ehdollisuus. Ehtona olisi, että noudatetaan mm. työaikalainsäädäntöä ja sosiaaliturvaa. Parlamentti edellyttää asian pitämistä neuvotteluissa edelleen mukana.

25.5. alkavat kolmikantaneuvottelu, joissa kolmen asetuksen raportöörit, komissio ja neuvosto neuvottelevat. 26.5. (eli kolmikantaneuvotteluiden kanssa osittain päällekkäin) kokoontuu maatalous- ja kalastusneuvosto ja siellä testataan, onko poliittiselle päätökselle pohjaa. Jos ratkaisua ei saada, jatkuu käsittely kesäkuussa.

Keskustelussa nostettiin esiin seuraavia asioita:

- Olisi tärkeää, että jäsenmaat voisivat tulla parlamenttia ja komissiota vastaa erityisesti ympäristö- ja ilmastovaatimuksissa.
- Ympäristö- ja ilmastotoimien rahoituksen tulee olla riittävällä tasolla.
- Raiviot ja turvemaat ovat merkittävä kokonaisuus. Vielä on keskustelussa voiko jäsenmaa jättää raivatun alan tukien ulkopuolelle.
- Luonnonmukaiselle tuotannolle ei tule tavoitekiintiötä vaan edetään Pelloilta pöytään –strategian tavoitteen ja maakohtaisten suositusten mukaan.
- Sosiaalinen ehdollisuuskin on tärkeä, mutta nähtiin sanktoriski kasvaa maissa, joissa on jo tiukka lainsäädäntö. Tulisi ensin saada aikaan EU:n yhteinen minimilainsäädäntö.
- Interventiojärjestelmän laajentamiseen suhtaudutaan nihkeästi.
- Valmistelu on edennyt jäsenmaissa keskimäärin samaan tahtiin.

#### 4. Luonnos Suomen CAP-suunnitelmaksi

Virva Terho ja Martti Patjas esittelivät CAP-suunnitelman sisältöä ja rahoituspainotuksia. Esitys jaettiin ryhmälle kokouksen jälkeen.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. seuraavia asioita:

- On tärkeää, että ympäristötoimien kokonaisuus kasvaa.
- Ilmastotavoitteiden saavuttamisessa maataloudella on merkittävä rooli.
- Kohdentamisen osalta toivotaan, että asioita tehdään ympäristötavoitteiden mukaisesti.
- Ympäristötoimien vaikuttavuutta ei voida kuvata ainoastaan rahoituksen avulla. Ympäristötoimien vaikuttavuuden arviointia tehdään parhaillaan.
- Luonnonmukaisen tuotannon osuuden ja pinta-alan kasvu edellyttää ohjauskeinoja. Lisäksi luonnonmukaiselle tuotannolle tulee asettaa kunnianhimoinen tavoite.
- Yritysrahoitusta sovitetaan yhteen rakennerahastojen kanssa. Maaseuturahaston tuet on tarkoitus kohdistaa maaseutualueille.
- Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen kanavoiminen suorien tukien ja kansallisten tukien kautta ei aiheuta ongelmia palkkiotasoihin.





- Tuotiin esiin Leader-toiminnan tärkeä roolin yhteiskunnan kehittämisessä. Ryhmäkohtainen rahoituskehys on EU:n alhaisin. Leaderin rahoitusosuuden korotuksella olisi merkittävä vipuvarsi.
- Muutoksista viestiminen kaikille toimijoille hallintokoneiston ja sidosryhmien toimesta nähtiin erittäin tärkeänä. Asioista tulisi viestiä samansuuntaisesti.
- Tuottajaorganisaatioihin kohdentuvan rahoituksen osuus nähtiin alhaisena. Todettiin, että CAP-kokonaisuudessa panostetaan pääsääntöisesti muihin keinoihin, kuten tiedottamiseen, yhteistyöhön ja neuvontaan.
- Kaupan kannalta ensisijassa kysymys on siitä, miten alkutuotanto pärjää ja miten kuluttajalle saadaan kestävästi tuotettua ruokaa.
- Kokonaisuuden avulla on hyvät edellytykset turvata suomalainen ruuantuotanto.
- 17.6. järjestetään lausuntokierroksen käynnistystilaisuus 17.6. ja lausuntoaika on 17.6.-10.9.

Ministeri Leppä kiitti näkemyksistä ja totesi, että valmisteluun on osallistunut laaja joukko sidosryhmiä. Valmistelu on ollut avointa. Kokonaisuuteen vaikuttaa myös paljon CAPin ulkopuolisia asioita. Asiaa on tarkasteltu laajana kokonaisuutena. Viestinnän hyvä suunnittelu ja siihen panostaminen on tärkeää. Asiat täsmentyvät kolmikantaneuvotteluiden perusteella ja CAP-suunnitelmaa muokataan niiden mukaan.

## 5. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään lausuntokierroksen jälkeen syys-lokakuun vaihteessa. Kokousaika ilmoitetaan myöhemmin.

## 6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.



Maa- ja metsätalousministeriö  
Jord- och skogsbruksministeriet  
Ministry of Agriculture and Forestry